

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ
СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
національно-педагогічної роботи

Л.Є. Момотюк

«07» вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 27 «ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА»

Ступінь вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Київ
2022 рік

Робоча програма дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», «31» серпня 2022 року. – 34 с.

Розробник: Заїчко І. В, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСООА

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

©Заїчко І.В.

©НАСООА, 2022 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		5- й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 6	Рівень освіти: перший, (бакалаврський)	Лекції	
		30 год.	
		Практичні	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних знань з питань забезпечення фінансової безпеки держави як складової економічної та національної безпеки, а також тих її функціональних елементів, які безпосередньо впливають на рівень розвитку економічної системи держави в умовах глобальних трансформацій.

2.2. Завдання (навчальні цілі) дисципліни сфокусовано на вивчення теоретичних основ та практичну підготовку здобувачів з питань: вивчення теоретичних та практичних засад фінансової безпеки; виявлення причинно-наслідкових зв'язків, джерел та механізму виникнення загроз фінансовій безпеці; відстеження та попередження існуючих та потенційних загроз фінансовій безпеці; вміння застосування методики та механізму розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової безпеки; оволодіння методиками оцінки фінансової безпеки держави з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів; визначення напрямів мінімізації загроз фінансовій безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

2.3. Очікувані результати навчання. Після вивчення навчальної дисципліни «Фінансова безпека» здобувач повинен

знати:

актуальні проблеми та основні складові економічної безпеки в Україні; компоненти фінансової безпеки держави та їх загальну характеристику; механізм забезпечення фінансової безпеки держави; систему національних економічних інтересів, чинників та загроз фінансовій безпеці держави; загрози фінансовим інтересам підприємства, критерії оцінки та проблеми

забезпечення і управління фінансовою безпекою підприємства; індикатори оцінки бюджетної безпеки держави; критерії оцінки та проблеми забезпечення боргової безпеки України; особливості забезпечення безпеки банківської системи України; класифікацію загроз валютній безпеці держави; сутність безпеки страхового ринку.

ВМІТИ:

використовувати механізми та системи забезпечення фінансової безпеки держави і підприємства; проводити оцінку рівня фінансової безпеки та її складників, систематизувати й аналізувати індикатори, встановлені порогові значення за ними, визначати рівень та характеристичні значення стану складових фінансової безпеки; використовувати системи і методи планування фінансової безпеки підприємства, систему контролінгу фінансової безпеки підприємства; класифікувати основні загрози бюджетній безпеці держави; використовувати критерії та систему індикаторів оцінки боргової безпеки держави; систематизувати загрози та визначати індикатори фінансової безпеки банківської системи; систематизувати загрози валютній безпеці держави; визначати загрози безпеці страхового ринку.

2.4. Найменування компетентностей, формування яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

2.5. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни

– наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема: «Бюджетна система», «Страхові послуги», «Фінанси підприємств», «Фінанси».

– володіння сучасними методами збору, обробки та аналізу фінансово-економічної інформації; елементарними навичками публічних виступів.

2.6. Програмні результати навчання:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки

Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти

Безпека. Економічна безпека. Компоненти економічної безпеки держави.

Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки.

Економічна природа фінансової безпеки держави. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.

Чинники, виклики, ризики та загрози фінансовій безпеці в умовах глобалізації.

Елементи фінансової безпеки. Фінансова безпека в системі національної безпеки. Процес формування умов фінансової безпеки держави. Систематизація загроз фінансовій безпеці.

Національні фінансові інтереси, їх класифікація. Функціональні елементи фінансової безпеки. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави. Функціонування глобальних фінансових ринків.

Основні поняття і терміни

Безпека. Економічна безпека. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави; механізм забезпечення фінансової безпеки, об'єкти фінансової безпеки держави; індикатори фінансової безпеки держави; порогові значення індикаторів фінансової безпеки держави.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 5, 7, 8, 9]

Допоміжна: [3, 7, 13, 14, 15, 17, 18, 20]

Інформаційні ресурси: [1, 5, 7, 12, 13, 18, 22, 28]

Тема 2. Система оцінки, моніторингу і регулювання рівня фінансової безпеки

Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави. Рівні фінансової безпеки держави: ключові поняття та система оцінки. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. Основні

положення Закону України «Про національну безпеку України». Стратегія національної безпеки України. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави.

Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави

Механізм, принципи забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансової безпеки держави.

Рівні фінансової безпеки корпорацій: виявлення загроз та методи оцінки.

Оцінювально-аналітична та моніторингова діяльність в управлінні фінансовою безпекою

Основні поняття і терміни

Нормативно-правове забезпечення фінансової безпеки держави; концепція національної безпеки; стратегія національної безпеки; концепція національної безпеки у фінансовій сфері; механізм забезпечення фінансової безпеки, принципи забезпечення фінансової безпеки держави; методика оцінки рівня фінансової безпеки держави.

Рекомендована література:

Базова: [3, 5, 7, 8, 9]

Допоміжна: [3, 7, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 23, 29]

Інформаційні ресурси: [1, 5, 7, 12, 13]

Тема 3. Фінансова безпека підприємства

Фінансова безпека підприємства: суть і передумови формування. Реалізація інтересів підприємства як основа забезпечення його економічної та фінансової безпеки. Загрози фінансовим інтересам підприємства. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. Критерії оцінки та проблеми забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Теоретико-методологічні основи управління фінансовою безпекою підприємства. Класифікація і декомпозиція фінансової безпеки підприємства як об'єкта управління. Система інформаційного забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства. Системи і методи аналізу фінансової

безпеки. Системи і методи планування фінансової безпеки підприємства.
Система контролінгу фінансової безпеки підприємства.

Основні поняття і терміни

Економічна безпека підприємства, фінансова безпека підприємства, фінансовий ризик, загрози фінансовій безпеці суб'єктів підприємництва, критерії та індикатори оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, фінансові інтереси підприємства, методи оцінки рівня фінансової безпеки підприємства, фінансова нестабільність, банкрутство, механізм, методи та важелі забезпечення фінансової безпеки підприємства, стратегічне управління фінансовою безпекою підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [1, 6, 10]

Допоміжна: [1, 2, 11, 16, 19, 24, 30]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 7, 8, 12, 13]

Змістовий модуль 2: Механізм забезпечення фінансової безпеки держави.

Тема 4. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення

Бюджетна безпека як критерій ефективності бюджетної політики. Індикатори оцінки бюджетної безпеки держави (рівень перерозподілу ВВП через бюджет, структура доходів і видатків бюджету, рівень дефіциту бюджету, співвідношення у перерозподілі між державним і місцевими бюджетами).

Основні чинники бюджетної безпеки держави. Індикатори бюджетної безпеки України. Основні напрями подолання дефіциту бюджету. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Зміцнення дохідної бази бюджету. Оптимізація державних видатків. Головні заходи для досягнення бюджетної безпеки. Класифікація основних загроз бюджетній безпеці держави. Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті бюджетної безпеки держави:

методи фінансування та способи подолання. Проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави.

Основні поняття і терміни

Бюджетна безпека; бюджет; бюджетна політика; чинники бюджетної безпеки держави; загрози бюджетній безпеці держави; індикатори бюджетної безпеки держави; рівень бюджетної централізації; структура доходів і видатків бюджету; дефіцит бюджету; методи фінансування дефіциту бюджету; загрози бюджетній безпеці держави; бюджетне планування і прогнозування; бюджетна стратегія; бюджетне і фінансове вирівнювання.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 4, 8,]

Допоміжна: [4, 5, 6, 10, 12, 19, 25, 27, 30]

Інформаційні ресурси: [2, 3, 4, 9, 12, 13]

Тема 5. Боргова безпека держави

Поняття боргової безпеки держави, критерії та система індикаторів її оцінки. Поняття про загальну платоспроможність та ліквідність. Мінімальна стандартна модель Світового банку для оцінки боргової безпеки держави. Нова методологія оцінки боргової безпеки держави.

Боргова безпека України: критерії оцінки та проблеми забезпечення. Розрахунок та аналіз впливу нетто-боргових виплат на зведений бюджет України. Урегулювання світової кризи заборгованості: дефолти суверенних боржників та забезпечення фінансової безпеки держави. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів. Стабілізаційні програми МВФ.

Кельнська ініціатива. Пакети надзвичайних заходів і механізми «міжнародного кредитора останньої інстанції».

Основні поняття і терміни

Боргова безпека держави; дефолт; технічний дефолт; повний дефолт; державний борг; внутрішній борг; зовнішній борг; борговий тягар; індикатори боргової безпеки держави; ризик державного боргу; загрози борговій безпеці держави; управління державним боргом; реструктуризація боргу; механізм забезпечення боргової безпеки держави.

Рекомендована література:

Базова: [3, 5, 9, 11]

Допоміжна: [7, 10, 12, 14]

Інформаційні ресурси: [3, 4, 5, 9, 11, 12]

Тема 6. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності

Безпека банківської системи як складова національної безпеки держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави.

Особливості забезпечення безпеки банківської системи України. Політичні, економічні, соціальні фактори, що впливають на рівень фінансової безпеки банківської діяльності. Систематизація загроз банківській системі України. Індикатори фінансової безпеки банківської системи.

Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Банківська таємниця і її захист. Управління банківською діяльністю у контексті забезпечення фінансової безпеки.

Основні поняття і терміни

Безпека банківської системи (банківська безпека); фінансова безпека банківської діяльності; загрози безпеці комерційного банку; індикатори банківської безпеки; індикатори безпеки банку; економічні нормативи НБУ; стратегія забезпечення банківської безпеки.

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 4, 7, 8, 9, 11]

Допоміжна: [8, 9, 17, 18, 21, 26]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 6, 10, 12, 13]

Тема 7. Валютна безпека

Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, критерії та індикатори оцінки. Поняття про валютну безпеку держави, валютну безпеку суб'єктів господарювання і валютну безпеку громадян. Чинники валютної безпеки.

Індикатори, які характеризують стан валютної безпеки. Динаміка валютного курсу. Сальдо платіжного балансу. Коефіцієнт покриття імпорту товарів експорту. Обсяги валютних інтервенцій. Рівень доларизації. Показники зовнішньої заборгованості.

Стійкість і конвертованість національної валюти як невід'ємні складові фінансової безпеки держави, суб'єктів господарювання, громадян. Валютне законодавство, обґрунтована валютна стратегія, ефективна валютна політика, функціональний валютний ринок у контексті забезпечення валютної безпеки держави.

Поняття про загрози валютній безпеці держави. Систематизація та класифікація загроз валютній безпеці держави

Основні поняття і терміни

Валютний ринок; операції валютного ринку; валютна безпека; валютна безпека держави; валютна політика; валютний курс; чинники валютної безпеки; критерії валютної безпеки; індикатори валютної безпеки держави; загрози валютній безпеці держави; золотовалютні резерви; платіжний баланс; доларизація економіки; режим валютного курсу; валютне регулювання; валютні інтервенції; валютний нагляд.

Рекомендована література:

Базова: [5, 7, 8, 9, 11]

Допоміжна: [3, 7, 8, 9, 13, 14, 17]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 6, 8, 12, 13]

Тема 8. Безпека страхового ринку: загрози та інструменти державного регулювання

Фінансова стійкість окремих страхових компаній та їх можливості щодо збереження своєї платоспроможності в довгостроковому періоді. Сутність безпеки страхового ринку. Рівень проникнення страхування. Значення концентрації страхового ринку за преміями. Внутрішні і зовнішні чинники безпеки страхового ринку. Систематична оцінка рівня безпеки страхового ринку та розробка заходів із її забезпечення.

Необхідність забезпечення прозорості функціонування страхового ринку, законності діяльності страхових компаній та підтримка інформаційної відкритості ринку. Конкуренція в страховій галузі внаслідок недостатньої капіталізації більшості вітчизняних страхових компаній та їх неспроможності брати на страхування великі ризики. Суспільний або змішаний (квазісуспільний) характер низки страхових послуг, що передбачає суспільну корисність цих послуг, значно вищу за індивідуальну. Потреба в запровадженні обов'язкових видів страхування за тими видами ризиків, які є невігідними для приватних страховиків внаслідок їх катастрофічного характеру або кумуляції ризиків.

Державне регулювання безпеки страхового ринку. Головні цілі та завдання державного регулювання безпеки страхового ринку. Загрози безпеці страхового ринку. Класифікація фінансових шахрайств на страховому ринку. Фінансові правопорушення та шахрайські дії з боку страхувальників.

Основні поняття та терміни

Страхування; страховий ринок; безпека страхового ринку; державне регулювання страхової діяльності; державне регулювання безпеки страхового ринку, загрози безпеці страхового ринку; страхове шахрайство; індикатори безпеки страхового ринку; щільність страхування; проникнення страхування; фінансові правопорушення у страхуванні.

Рекомендована література:

Базова: [3, 5, 7, 8, 9, 11]

Допоміжна: [3, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 17, 18]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 5, 8, 12, 13]

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усьог о	у тому числі		
		л	п	с.р.
Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки				
Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти	16	4	4	8
Тема 2. Система оцінки, моніторингу і регулювання рівня фінансової безпеки	13	4	2	7
Тема 3. Фінансова безпека підприємства	16	4	4	8
Мкр. 1	2		2	
Разом за змістовим модулем 1	47	12	12	23
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави				
Тема 4. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	15	4	4	7
Тема 5. Боргова безпека держави	15	4	4	7
Тема 6. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності	16	4	4	8
Тема 7. Валютна безпека	13	4	2	7
Тема 8. Безпека страхового ринку	12	2	2	8
Мкр. 2	2		2	
Разом за змістовим модулем 2	73	18	18	37
Усього годин	120	30	30	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки.		
	<i>Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти</i>	
1.	1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави 2. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика 3. Національні інтереси у фінансовій сфері та загрози фінансовій безпеці держави в умовах глобалізації	4
	<i>Тема 2. Система оцінки, моніторингу і регулювання рівня фінансової безпеки</i>	
2.	1. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави 2. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави 3. Механізм, принципи забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансової безпеки держави	4
	<i>Тема 3. Фінансова безпека підприємства</i>	
3.	1. Фінансова безпека підприємства: суть і місце в системі економічної безпеки підприємств 2. Фінансова нестабільність суб'єктів підприємництва. 3. Індикатори рівня фінансової безпеки підприємств 4. Методичні засади прогнозування викликів і загроз фінансовій безпеці підприємства 5. Управління фінансовою безпекою підприємства.	4
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави		
	<i>Тема 4. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення</i>	
4.	1. Поняття бюджетної безпеки держави та загрози національним інтересам у бюджетній сфері. 2. Критерії та індикатори оцінки бюджетної безпеки держави 3. Механізм забезпечення бюджетної безпеки держави	4
	<i>Тема 5. Боргова безпека держави</i>	
5.	1. Боргова складова фінансової безпеки держави 2. Індикатори оцінки боргової безпеки держави 3. Загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави. 4. Механізм забезпечення боргової безпеки держави	4
	<i>Тема 6. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності</i>	
6.	1. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки держави 2. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків 3. Індикатори оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності 4. Стратегія забезпечення банківської безпеки в Україні	4
	<i>Тема 7. Валютна безпека</i>	
7.	1. Вплив валютних проблем на фінансову безпеку країни 2. Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, загрози, критерії та індикатори оцінки 3. Стан валютної безпеки в Україні та шляхи її підвищення	4
	<i>Тема 8. Безпека страхового ринку: загрози та інструменти державного регулювання</i>	
8.	1. Сутність безпеки страхового ринку 2. Державне регулювання безпеки страхового ринку 3. Загрози безпеці страхового ринку	2
Разом		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки.		
	<i>Тема 1. Фінансова безпека в системі економічної безпеки держави</i>	
1.	1. Фінансова безпека як багаторівнева система, її суть. 2. Компоненти фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика. 3. Нормативно-правове забезпечення регулювання фінансової безпеки держави. 4. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави.	4
	<i>Тема 2. Нормативно-правове регулювання фінансової безпеки держави</i>	
2.	1. Суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави. 2. Рівні фінансової безпеки держави: ключові поняття та система оцінки 3. Механізм та принципи забезпечення фінансової безпеки держави.	2
	<i>Тема 3. Забезпечення фінансової безпеки підприємства</i>	
3.	1. Поняття та основні елементи системи фінансової безпеки підприємства. 2. Критерії оцінки рівня фінансової безпеки підприємств. 3. Загрози фінансовій безпеці підприємств. 4. Політика фінансової безпеки підприємства	4
4.	<i>мкр.1</i>	2
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави		
	<i>Тема 4. Бюджетна безпека держави</i>	
5.	1. Поняття бюджетної безпеки держави. 2. Головні індикатори бюджетної безпеки держави. 3. Загрози бюджетній безпеці держави.	4
	<i>Тема 5. Боргова безпека держави</i>	
6.	1. Боргова безпека держави як глобальна проблема. 2. Критерії оцінки боргової безпеки держави. 3. Ризики боргової складової фінансовій безпеці держави. 4. Боргова стратегія	4
	<i>Тема 6. Фінансова безпека банківської системи</i>	
7.	1. Методика оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності 2. Стратегія забезпечення банківської безпеки в Україні	4
	<i>Тема 7. Валютна безпека</i>	
8.	1. Вплив валютних проблем на фінансову безпеку країни 2. Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, загрози, критерії та індикатори оцінки 3. Стан валютної безпеки в Україні та шляхи її підвищення	2
	<i>Тема 8. Безпека страхового ринку</i>	
9.	1. Безпека страхового ринку 2. Регулювання безпеки страхового ринку 3. Загрози безпеці страхового ринку	2
10.	<i>мкр. 2</i>	
	Разом	30

7. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційні основи фінансової безпеки.		
<i>Тема 1. Фінансова безпека держави та її головні компоненти</i>		
1.	1. Поняття фінансової безпеки в системі економічної безпеки держави. 2. Сутність фінансової безпеки держави.	8
<i>Тема 2. Теоретичні засади регулювання фінансової безпеки держави</i>		
2.	1. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика. 2. Розрахунок та оцінка індикаторів фінансової безпеки держави.	7
<i>Тема 3. Фінансова безпека підприємства</i>		
3.	1. Фінансова безпека підприємства: суть і місце в системі економічної безпеки підприємства. 2. Функції і завдання аналізу фінансової безпеки підприємства. 3. Організація управління системою фінансової безпеки підприємства. 4. Суб'єкти зовнішнього та внутрішнього середовища фінансової безпеки підприємства.	8
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави		
<i>Тема 4. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення</i>		
4.	1. Сутність бюджетної безпеки в системі національної безпеки держави. 2. Бюджетна безпека держави, регіону, підприємства. 3. Внутрішні та зовнішні загрози бюджетної безпеки. 4. Індикатори бюджетної безпеки. 5. Напрями вдосконалення та підвищення бюджетної безпеки.	7
<i>Тема 5. Боргова безпека держави</i>		
5.	1. Боргова складова фінансової безпеки держави. 2. Ризики та загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави. 3. Критерії та індикатори оцінки боргової безпеки держави. 4. Боргова стратегія та механізм забезпечення боргової безпеки держави.	7
<i>Тема 6. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності</i>		
6.	1. Вимір фінансової безпеки банківської системи. 2. Загрози фінансовій безпеці комерційних банків. 3. Індикатори оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності. 4. Сучасний стан банківської системи України у контексті її фінансової безпеки. 5. Механізм забезпечення банківської безпеки в Україні.	8
<i>Тема 7. Валютна безпека</i>		
7.	1. Сутність валютної безпеки в системі національної безпеки держави. 2. Валютна безпека держави, регіону, підприємства. 3. Внутрішні та зовнішні загрози валютної безпеки. 4. Індикатори валютної безпеки. 5. Напрями вдосконалення та підвищення валютної безпеки.	7
<i>Тема 8. Безпека страхового ринку: загрози та інструменти державного регулювання</i>		
8.	1. Оцінка безпеки національного страхового ринку. 2. Характеристика безпеки національного страхового ринку України, основні форми її реалізації. 3. Концепція безпеки страхового ринку України. 4. Ключові проблеми безпеки страхового ринку України	8
Разом		60

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання використовуються оглядові та проблемні лекції. Під час лекційного курсу застосовується мультимедійна презентація (із застосуванням PowerPoint), роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як:

- робота в малих групах – структурування занять за формою і змістом, що створює можливості для участі кожного здобувача в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування;

- дискусійні завдання передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Найбільший ефект досягається, якщо на практичне заняття запрошується фахівець-практик з питання, що винесено на обговорення;

- кейс-технології – це розгляд реальної фінансово-економічної проблеми чи ситуації, що може виникнути у керівника або фінансового менеджера на підприємстві чи у фінансовій установі. У стислій формі кейс подає основні деталі ситуації та ілюструє їх розмитість та складність. Кейс-метод має багато спільного з обговоренням статей, ситуаційними вправами з публічною фінансовою звітністю. Центр уваги переміщується на розвиток навичок з аналізу і прийняття рішень;

- ситуаційні завдання – одна з найбільш ефективних і доступних форм активних методів навчання. Суть його полягає у виявленні ситуації на певний момент функціонування конкретної фінансово-економічної системи. Завдання здобувачів – комплексний аналіз і прийняття рішення у пошуку варіанта вирішення поставленого завдання. Предметом моделювання ситуації

можуть бути: економічні та фінансові процеси, наслідки їх трансформації; фінансово-економічні розрахунки (обґрунтування оптимальних рішень); наслідки прийняття управлінських рішень (зміна обсягу та напрямів діяльності, розширення ресурсного фінансового потенціалу).

Активізація вивчення теоретичних аспектів та практичних навиків з дисципліни відбувається шляхом виконання самостійної роботи.

Відповідно до Положення про організацію навчання студентів НАСОА за індивідуальним графіком, студенти першого (бакалаврського) рівня у разі неможливості відвідувати заняття з поважних причин, що підтверджено відповідними документами, мають змогу отримати індивідуальний графік навчання, що дає їм право, визначеним у п.2.2 Положення, бути відсутніми на лекційних, семінарських та практичних заняттях та передбачає самостійне опрацювання здобувачем навчального матеріалу з відповідних дисциплін.

Студент, який має право на індивідуальний графік навчання, протягом перших двох тижнів нового семестру складає графік за визначеною формою (додаток 2 до Положення), погоджує його з викладачем дисципліни.

Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком повинні своєчасно та в повному обсязі виконувати задання поточного і модульного контролів на платформі Moodle. Виконання індивідуального графіку навчання є підставою для допущення здобувача до екзаменаційної сесії на загальних підставах.

Консультації здобувачів, які мають індивідуальний графік навчання, здійснюється за семестровим графіком консультацій викладача. Окремий час консультавання цих здобувачів не передбачено.

За виконання індивідуального графіку навчання відповідає здобувач.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль модульний контроль, (розв'язання тестових та ситуаційних завдань на платформі Moodle), підсумковий контроль.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- статті, тести, реферати по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- виступи здобувачів на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Види контролю: поточний, рубіжний, підсумковий.

Поточний контроль: основними формами є відповіді здобувачів на практичних заняттях, розв'язання тестових та ситуаційних завдань (в т. ч. на платформі Moodle). На практичних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій та виконання завдань. Здобувач може отримати максимально по 5 балів за виконання завдань по кожній темі (письмові відповіді на вибіркове питання до самостійного вивчення; розв'язання тестових завдань; розв'язання ситуаційних завдань).

Рубіжний модульний контроль – це контроль знань здобувачів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Рубіжний модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю з дисципліни «Фінансова безпека» визначена двома змістовими модулями протягом навчального семестру. Здобувач може отримати максимально по 15 балів за виконання завдань модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль з дисципліни «Фінансова безпека»

проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового **екзамену** в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома здобувачів на першому занятті. Здобувач може отримати максимально 30 балів на **екзамені**.

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСООА та Положення про академічну доброчесність у НАСООА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСООА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми».

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «фінансова безпека», є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено за 100-бальною шкалою.

Оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти за видами:

Вид контролю	Вид навчальної діяльності	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	доповідь з презентацією за тематикою питань самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожен презентує максимум 5 балів
	захист практичного завдання розрахункового характеру	максимум 5 балів
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, розв'язок практичних завдань	за кожну правильну відповідь 1 бал
	тестування по темі (за одне тестове завдання)	максимальна оцінка – 1 бал
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульна контрольна робота 1	максимальна оцінка – 15 балів
	Модульна контрольна робота 2	максимальна оцінка – 15 балів
ДОДАТКОВА ОЦІНКА	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, виконання наукових досліджень тощо.	Згідно з рішенням кафедри

Рекомендована оцінка видів навчальної діяльності здобувачів

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали
Обов'язкові бали		
1.	Участь в обговоренні дискусійних питань	0-5 балів
2.	Виконання та захист практичних завдань	0-5 балів
3.	Розв'язування задач, виконання вправ	0-5 балів
4.	Виконання модульних контрольних робіт	0-15 балів
5.	Підсумковий контроль	0-30 балів
6.	Інші види робіт, передбачені навчальною програмою	Згідно з розробленими критеріями на кафедрі
За вибором здобувача		
1.	Підготовка письмового реферату (не більше одного з дисципліни)	1-7 балів
2.	Участь у турі олімпіади ВНЗ	до 7 балів
3.	Виступ з доповіддю на конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених	до 7 балів
4.	Участь у конкурсі студентських наукових робіт	до 8 балів
5.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді	до 10 балів
Заохочувальні бали		
1.	Отримання авторського свідоцтва або патенту на винахід за напрямом навчальної дисципліни	до 20 балів
2.	Публікація статті у фаховому виданні за напрямом навчальної дисципліни	до 15 балів
3.	Призове місце на Всеукраїнській предметній олімпіаді	до 20 балів
4.	Призове місце на університетській предметній олімпіаді	до 10 балів
5.	Заохочувальні бали за творчий підхід до навчання	до 5 балів

Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль	Разом	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								Всього
T1	T2	T3	мкр 1	T4	T5	T6	T7	T8	мкр 2	70	30	100
5	5	5	15	5	5	5	5	5	15			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється за такими рівнями і критеріями:

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90 – 100	<p>Здобувач демонструє бездоганні, повні і міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Має знання сучасних технологій та методи розрахунків даної дисципліни. Під час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.</p> <p>Зменшення з 100- бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, або здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	<p>Високий</p> <p>Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок що викладені в робочій програмі навчальної дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання які він отримав при вивчення інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносять до дисципліни яка вивчається.</p>	Відмінно (А)
82-89	<p>Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Може самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків даної дисципліни. При виконанні індивідуальних/контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпне пояснення.</p>	<p>Достатній</p> <p>Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюється порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни.</p>	Добре (В)
74-81	<p>Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають програмі</p>	<p>Достатній</p> <p>Конкретний рівень, за вивченим</p>	Добре (С)

	дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань. Помилки у відповідях не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних/контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни що вивчається.	матеріалом програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
64-73	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, що передбачений програмою дисципліни та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-63	Здобувач має певні знання, передбачені програмою дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимий у всіх складових програми дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчання дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький Не забезпечує реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (F)
0-34	Здобувач повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслив мету та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (FX)

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укладач І. В. Заїчко. Київ: НАСОА, 2022. 77 с.
2. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Фінансова безпека» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укладач І. В. Заїчко. Київ: НАСОА, 2022. 35 с.
3. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Фінансова безпека», Галузь знань 07 «Управління та адміністрування», Напрями підготовки: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Укладач І. В. Заїчко – К.: НАСОА, 2022. – 29 с.
4. Тести для самоперевірки, завдання для поточного (модульного) та підсумкового контролю знань здобувачів з дисципліни «Фінансова безпека» (в електронній формі, розміщені на платформі Moodle).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник / В.В. Венгер. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 432 с.
2. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.
3. Економічна безпека : Навчальний посібник / за заг. ред. З. С. Варналія. – К. : Знання, 2018. – 647 с.
4. Кузенко Т. Б. Фінансова безпека підприємства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 123 с

5. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.
6. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020.– 384 с.
7. Пирожков С. І., Сухоруков А. І., Воробйов С. Л., Крупельницька Т. П. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України. Київ : Національний інститут проблем міжнародної безпеки, 2003. 63 с.
8. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економіки України 02.03.2007 р. № 60. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0060665-07>
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>
10. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: підручник / М. І. Крупка, Л. С. Яструбецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 320 с.
11. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти : навчальний посібник / кол. авт. [Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Круглова О. О. та ін. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. – 195 с.

Допоміжна

1. Zaichko I. V. An assessing the role of public financial policy in the field of culture. *Економічні горизонти*. 2020. № 4 (15). С. 4–15.
2. Zaichko I. V. Methodical provision of financial security assessment of the state. *Економічні горизонти*. 2020. № 1(12). С. 15–26.
3. Zaichko I., Vysotska M., Miakyshevska O., Kosmidailo I., Osadchuk N. Modelling of public financial security and budget policy effects. *Journal of Computer Science and Network Security*. Vol. 21. № 9. September 2021. P. 239-246. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.9.32>
4. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика стану фінансів підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового

- менеджменту. Науковий вісник Державної академії статистики, обліку і аудиту: зб. наук. пр.. 2022. № 1-2. С.62-75. doi: 10.31767/nasoa.1-2-2022.08.
5. Заїчко І. В. Стійкість як фактор фінансової безпеки держави. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матер. VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів, 31 жовтня – 1 листопада 2019 року, м. Умань / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Чирви. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. – С. 83-85.*
  6. Заїчко І. В. Безпека бюджетної системи як особливий елемент фінансової безпеки держави. *Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції, 3 жовтня 2019 р. Полтава : ЦФЕНД, 2019. Ч. 1. С. 48-50.*
  7. Заїчко І. В. Бюджетна політика у системі забезпечення фінансової безпеки. *Проблеми формування та реалізації регіональної економіки. Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 30 травня 2020 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. – С. 90-93*
  8. Заїчко І. В. Бюджетні важелі забезпечення стійкості бюджетної системи в контексті економічної безпеки. *Реформування економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 27 лютого 2021 р.) – Дніпро: НО «Перспектива», 2021. – С. 57-60.*
  9. Заїчко І. В. Бюджетні важелі забезпечення стійкості бюджетної системи в контексті економічної безпеки. *Реформування економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 27 лютого 2021 р.) – Дніпро: НО «Перспектива», 2021. – С. 57-60.*
  10. Заїчко І. В. Визначення рівня інтегрального показника фінансової безпеки за допомогою характеристичних значень індикаторів. *Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку*

- регіонів: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 22 лютого 2020 р.). – Дніпро: НО «Перспектива», 2020. – С. 76-79
11. Заїчко І. В. Загрози та ризики фінансовій безпеці на ринку фінансових послуг. *Study of modern problems of civilization: збірник тез доповідей V Міжнародна науково-практична конференція (Осло, Норвегія, 19-23 жовтня 2020 р.).* – 2020. С. 96- 99
12. Заїчко І. В. Інноваційно-інвестиційна складова фінансової безпеки держави. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки в контексті міжнародного співробітництва: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27 лютого 2021 р.)* - ГО «Львівська економічна фундація». – Львів: ЛЕФ, 2021. – С. 42-46.
13. Заїчко І. В. Організаційно-економічна основа бюджетних механізмів забезпечення фінансової безпеки. *Розвиток фінансово-економічного становища на різних рівнях управління: підприємство, регіон, держава: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 18 квітня 2020 року).* – Дніпро: НО «Перспектива», 2020. – С. 83-86
14. Заїчко І. В. Оцінка стану фінансових ризиків підприємств та управління ними. *Економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку держави та регіонів* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 21 грудня 2019 р. Львів : ГО «Львівська економічна фундація», 2019. С. 40-44.
15. Заїчко І. В. Перспективи та пріоритети розвитку економічної безпеки з урахуванням стану інституційного контуру. *Трансформація національної економіки в контексті реалізації євроінтеграційної стратегії. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 27 грудня 2019 р.)* – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. С. 16-19.
16. Заїчко І. В. Пріоритетні завдання бюджетної політики в системі забезпечення фінансової безпеки держави. Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VII

- Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 16 жовтня 2020 р.). – Київ: «Інформаційно-аналітичне агенство», 2020. С.51-53
17. Заїчко І. В. Сутність фінансової безпеки та її забезпечення в сучасному світі. *Євроінтеграційна перспектива та інвестиційний потенціал економіки: методологія та практика* : збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, 12 жовтня 2019 р. Одеса : ГО «Центр економічних досліджень та розвитку», 2019. С. 64-67.
18. Заїчко І. В. Теоретичні аспекти взаємозв'язку фінансової і національної безпеки держави. *Розвиток фінансово-економічного становища на різних рівнях управління: підприємство, регіон, держава* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 19 жовтня 2019 р. Дніпро : НО «Перспектива», 2019. С. 10-12.
19. Заїчко І. В. Фінансова безпека в системі фінансового управління. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки: матеріали 7 Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів (Умань, 19-20 листопада 2020 р.)*. Умань, 2020. С. 193-198.
20. Заїчко І. В. Фінансова безпека в системі фінансового управління. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки: матеріали 7 Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів (Умань, 19-20 листопада 2020 р.)*. Умань, 2020. С. 193-198.
21. Заїчко І. В. Фінансова стійкість підприємств як інструмент реалізації фінансової безпеки. *Молодий вчений*. 2019. №10. С. 651-656.
22. Заїчко І. В. Методичне забезпечення оцінки фінансової безпеки держави. *Економічні горизонти*. 2020. № 1(12). С. 15–26.
23. Заїчко І. В. Оцінка ролі бюджетної складової у фінансовій безпеці / *Knowledge, Education, Law, Management*, 2019, №3-4(28) р.
24. Заїчко І. В. Теоретико - методологічна оцінка фінансової безпеки держави в умовах соціально-економічної трансформації. *Науковий вісник Державної академії статистики, обліку і аудиту*. 2020 № 4 С. 86-96.

25. Заїчко І. В. Теоретичні аспекти бюджетної безпеки як одного з механізмів забезпечення економічної безпеки. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 15 жовтня 2021 р.). – Київ: «Інформаційно-аналітичне агенство», 2021. С. 44-47.
26. Заїчко І. В., Білошкурська Н. В. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-34-42
27. Заїчко І. В., Білошкурська Н. В. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34/ DOI: 10.32782/2524-0072/2021-34-42
28. Заїчко І. В., Бовш Л. А. Безпека держави в контексті формування сприятливих умов господарювання економічних суб'єктів. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 1(5). С. 11 -17.
29. Заїчко, І. В. Система показників впливу бюджетної політики на стан фінансової безпеки. *Сучасні методи забезпечення економічної безпеки країн за умов фінансової нестабільності: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 11 квітня 2020 року)*. К.: ГО Київський економічний науковий центр, 2020. С. 80-83.
30. Теоретичні аспекти бюджетної безпеки як одного з механізмів забезпечення економічної безпеки. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 15 жовтня 2021 р.). – Київ: «Інформаційно-аналітичне агенство», 2021. С. 44-47.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
8. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <https://ufin.com.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
10. Сайт Асоціації українських банків: <https://aub.org.ua/>
11. Статистична служба Європейської комісії (Євростат): www.europa.eu.int
12. Періодичні видання (журнали, тижневики):
Актуальні проблеми економіки: <http://eco-science.net/Arhive.htm>
Економіка України: <https://journals.ua/business/ekonomika-ukrainy>
Економіка, фінанси, право: <http://efp.in.ua/uk>
Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право: <http://zt.knteu.kiev.ua>
Науковий вісник Державної академії статистики, обліку і аудиту
Фінанси України: <https://finukr.org.ua>
13. Сайти Інтернет:
www.ft.com - Financial Times
www.businessweek.com - Business Week
www.economist.com - The Economist
www.europa.eu.int - Європейський союз
www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
www.worldbank.org - Світовий банк
www.wto.org - Світова організація торгівлі

www.portal.euromonitor.com - Євромонітор

www.uncitral.org - Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі
(ЮНСІТРАЛ)

www.iccwbo.org - Міжнародна торговельна палата (МТП)